

Yttrande över betänkandet SOU 2025:29

Svenska ESF-rådet har fått möjlighet att yttra sig över rubricerade betänkande. Vårt svar begränsas till vårt uppdrag att, under perioden 2021-2027, förvalta Socialfonden.

Svenska ESF-rådet välkomnar flera delar av utredningens förslag. Ett prioriterat område för Europeiska socialfonden+ 2021-2027 (ESF+) är att öka möjligheten till ett inkluderande och hållbart arbetsliv för alla. Att höja kvaliteten i Samhalls verksamhet, utveckla arbetet med övergångar till den reguljära arbetsmarknaden samt utveckla alternativ till Samhall stämmer väl överens med flera målsättningar inom ESF+. En målsättning är att uppmuntra aktiv inkludering i syfte att främja lika möjligheter, icke-diskriminering och aktivt deltagande samt förbättra anställningsbarheten för missgynnade grupper. Svenska ESF-rådet vill därför lyfta vikten av att säkerställa att planerade förändringar utformas med tydlig inkludering av målgruppens perspektiv och erfarenheter.

Svenska ESF-rådet ser positivt på utredningens förslag att skapa stabila och förutsägbara ekonomiska förutsättningar genom att merkostnadsersättning till Samhall räknas upp årligen. Det ger större förutsättningar för att skapa en god kvalitet i verksamheten.

Utredningen föreslår att antalet anställda i skyddat arbete bör minskas med 5 procent, till förmån för högre kvalitet i verksamheten. Svenska ESF-rådet ställer sig frågande till att minska antalet anställda då det står i konflikt med målsättningen i ESF+, att förbättra tillgången till sysselsättning för långtidsarbetslösa och utsatta grupper.

Svenska ESF-rådet ställer sig positiv till utredningens förslag att införa en förstärkt introduktionsperiod för nyanställda under de inledande 24 månaderna i skyddat arbete hos Samhall samt att minst 25 procent av individens arbetsutbud ska bestå av utvecklingstid under introduktionsperioden. Svenska ESF-rådet ställer sig dock frågande till att utvecklingstiden inte ska vara lönegrundande. En alltför låg inkomst kan leda till att anställda hos Samhall riskerar att drabbas av fattigdom.

Svenska ESF-rådet stödjer utredningens förslag att förändra mål för övergångar till den reguljära arbetsmarknaden för att sätta ett tydligare fokus på kvalitet i verksamheten och i övergångsarbetet. Det stämmer väl överens med ambitionerna i ESF+ att motverka inlåsnings effekter och öka övergångarna till ordinarie arbete.

Svenska ESF-rådet ser positivt på utredningens förslag att tillgången till skyddat arbete bör utökas genom att målgrupp begränsningar för skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare tas bort och genom en ny form av skyddat arbete hos idéburna organisationer. Svenska ESF-rådet vill dock lyfta behovet av individuella bedömningar och anpassat stöd. Svenska ESF-rådet vill även lyfta att finansieringen av den nya formen av skyddat arbete hos idéburna organisationer behöver säkerställas.

Yttrandet har beslutats av tjänsteförättande myndighetschef i närvaro av chefen för nationella enheten Jens Löf och efter föredragning av nationell samordnare Johanna Ridal.

Andreas Larsson

Johanna Ridal